

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Mfv.III.10.564/2012/5.szám

A Kúria a dr. Cséry Kont ügyvéd által képviselt felperesnek a jogtanácsos által képviselt Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatósága alperes ellen társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Pécsi Munkaügyi Bíróságon 4.M.1271/2011. szám alatt indított és a Pécsi Munkaügyi Bíróság 2012. május 10-én kelt 4.M.1271/2011/9. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a Pécsi Munkaügyi Bíróság 4.M.1271/2011/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült illetéket a magyar állam viseli.

I n d o k o l á s

A biztosított 1960. szeptember 1-jétől 1991. június 30-ig állt munkaviszonyban a Sz.- Vállalatnál mint segédvájár, vájár, robbantómester, majd egészségügyi okok miatt fürdőkezelő munkakörben végezte munkáját. Ezt követően 1991. július 1-jétől 50 %-os munkaképesség-csökkenésére figyelemmel a 23/1991.(XII.9.) Korm. rendelet (Korm.r.) szerint rokkantsági nyugállományba került, emellett baleseti járadékban is részesült halláskárosodás, vibrációs és szilikózis foglalkozási megbetegedései miatt.

A 2010. november 29-én előterjesztett baleseti rokkantsági nyugdíj megállapítása iránti igényét az elsőfokú társadalombiztosítási szerv elutasította.

A biztosított fellebbezése folytán eljáró Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság 55-01921/2011/26. számú határozattal az elsőfokú határozatot megváltoztatta és 2010. május 1-jétől havi 272.545 forint baleseti rokkantsági nyugdíjat állapított meg azzal, hogy az össz-szervezeti egészségkárosodása 52 %, ezen belül a baleseti eredetű egészségkárosodás mértéke 42 %-osra volt véleményezhető. A határozat indokolásában kitért a nyugdíjbiztosítási főigazgatóság arra, hogy 1991. júniusától a biztosított másutt munkát nem végzett. A foglalkozási megbetegedésének megállapítására 1984. évben került sor, ezért az 1982-től 1984-ig volt mód a felperes átlagkeresetének figyelembevételével az új összegű nyugellátás megállapítására. Hivatkozott a határozat a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) 34. § (1)-(4) bekezdéseiben, a 36/A. § és 36/E. §-ában, továbbá a Tny. végrehajtására kiadott 168/1997.(X.6.) Korm. rendelet (R.) 27. § (1) bekezdésében, valamint a Korm.r. 5. § (1) bekezdés b) pontjában írt rendelkezésekre.

A felperes a munkaügyi bírósághoz benyújtott keresetében a 2009. évi vájvégi vájár átlagkeresetének figyelembevételével kérte a rokkantsági nyugellátása összegének megállapítását, míg az alperes a kereset elutasítását kérte.

A Pécsi Munkaügyi Bíróság 4.M.1271/2011/9. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Ítéletének indokolásában a munkaügyi bíróság az 1975. évi II. törvény végrehajtására kiadott 17/1975.(VI.14.) MT számú rendelet 82. § (1) bekezdésében és az R. 14. § (9) bekezdésében írt rendelkezésekre hivatkozott. Ez utóbbi jogszabály akkor lett volna alkalmazható, ha a felperes a nyugdíj megállapításáig korkedvezményre jogosító munkát végzett volna, vagy egészségi okból került volna föld feletti munkakörbe. Az R. 14. § (9) bekezdése szerint a bányászati tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetnél föld alatt legalább 15 éven át korkedvezményre jogosító munkakörben dolgozó öregségi nyugdíját kérelemre annak a keresetnek az alapulvételével kell megállapítani, amit a vele azonos munkakörben foglalkoztatottak, a nyugdíj megállapítását megelőző naptári évben átlagosan elértek annál a munkáltatónál, ahol az igénylő ebben a munkakörben utoljára dolgozott. Megállapította a munkaügyi bíróság, hogy a szabályozás lényegében az évek során nem változott, annak helyes értelmezése szerint a felperes esetében e rendelkezést nem lehet a felperesi kérelem szerint alkalmazni. Ezért nem sértett jogszabályt az alperes akkor, amikor a felperes rokkantsági nyugdíját az R. 27. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 59. §-ának alkalmazásával állapították meg.

A munkaügyi bíróság ítélete ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, tartalma szerint törvénysértésre hivatkozva kérte a társadalombiztosítási határozatokra is kiterjedően a munkaügyi bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az alperesnek a K.-i Rt. jogutód igazolása szerint a 2009. évi végévi vájár átlagkeresete - 340.170 Ft/hó - alapján való baleseti rokkantsági nyugdíj megállapítására való utasítását.

A felperes felülvizsgálati kérelmének indokai szerint - amelyben az alperesi főigazgatósági állásfoglalásra való bírósági hivatkozást is sérelmezte - a bányászkezdvezmény a bíróság értelmezése szerint csak akkor lett volna alkalmazható, ha a felperes a nyugdíj megállapításáig koredevezményre jogosító munkát végzett volna, vagy egészségi okból került volna föld felszíni munkakörbe. A Pécsi Munkaügyi Bíróság figyelmen kívül hagyta azt a rendelkezést, miszerint a baleseti rokkantsági nyugdíj megállapítására a rokkantsági nyugdíj megállapítására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni [Tny. 34. § (1) bekezdés]. Sem rokkantsági nyugdíj, sem pedig baleseti rokkantsági nyugdíj esetén az érintett biztosított azonban nem állhat munkaviszonyban, táppénzes állományban, baleseti táppénzes állományban, mert elveszti arra a jogosultságát. Egészségi okokból került a felperes föld feletti munkakörbe, annak időpontjáig is rendelkezett a jogszabályban megkívt 15 év koredevezményre jogosító idővel, a hatályos jogszabályok pedig nem tiltják, hogy a rokkantsági nyugdíjat felváltó baleseti rokkantsági nyugdíj esetén ne lehessen alkalmazni az ún. bányászkezdvezményt. A bíróságnak egy jogszabályi hierarchiában nem szereplő állásfoglalásra való hivatkozása - társadalombiztosítási főigazgatósági állásfoglalás - törvénysértő.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a munkaügyi bíróság ítéletének hatályban tartását kérte azon indokkal, hogy a felperes utolsó munkaviszonya 1991. június 30-án szűnt meg, a baleseti rokkantsági nyugdíj megállapításáig munkaviszonyban nem állt, ezért esetében az R. 14. § (9) bekezdése szerinti ún. bányászkezdvezmény nem alkalmazható.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúriának a felülvizsgálati kérelem elbírálása során abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a perben eljárt munkaügyi bíróság az eljárásakor és érdemi határozata meghozatalakor követett-e el törvénysértést. Ennek körében vizsgálta a Kúria a munkaügyi bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás anyagát, a bizonyítás módját, a megállapított tényállás helyességét és az azon alapuló döntés jogszabályoknak való megfeleléseit. Ennek

vizsgálata után a Kúria arra a következtetésre jutott, hogy a munkaügyi bíróság által megállapított tényállás helytálló, az abból levont következtetés és az alkalmazott jogszabályok értelmezése is helyes, ezért a Kúria a munkaügyi bíróság ítéletét a Pp. 274. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta a következő indokok szerint.

A felperes felülvizsgálati kérelmében foglaltakra figyelemmel arra mutat rá a Kúria, hogy tényadat, miszerint a felperes 1984-ig végzett föld alatt munkát 15 évet meghaladó időtartamban, majd betegsége miatt került felszíni munkára, 1991-től pedig nyugdíjas, azóta nem dolgozik.

Az R. 14. § (9) bekezdése szerint a bányászati tevékenységet folytató gazdálkodó szervezetnél föld alatt legalább 15 éven át korkedvezményre jogosító munkakörben dolgozó öregségi nyugdíját kérelemre annak a keresetnek az alapulvételével kell megállapítani, amit a vele azonos munkakörben foglalkoztatottak a nyugdíj megállapítását megelőző naptári évben átlagosan értek annál a munkáltatónál, ahol az igénylő ebben a munkakörben utoljára dolgozott. A munkakör változása esetén a korábbi korkedvezményes munkakörben elért átlagkeresetet kell alapul venni, ha az igénylő a változásig is legalább 15 évet dolgozott föld alatt korkedvezményre jogosító munkakörben és a korábbi munkakör szerinti átlagkereset számára a kedvezőbb.

A felperes 1991. év óta nyugdíjas. Nem a jelen eljárásban, a jelen határozattal vált nyugdíjassá, ez az alaphatározathoz képest egy módosító határozat. A felperes 1991 óta a jelen igénye előterjesztéséig nem dolgozott sem korkedvezményes, sem egészségi okokból föld feletti munkakörben, de még más munkaterületen sem [Korm. r. 5. § (1) bekezdés b) pont]. A nyugellátás összege nem attól függ, hogy a felperes, illetve más biztosított milyen időpontban terjeszti elő az igényét. Annak figyelembevételére, hogy az igénybejelentés időpontjához képest 2009. évben mi volt a bányász átlagkereset, nincs lehetőség, különös tekintettel arra, hogy a felperes részére ezen eljárásban baleseti rokkantsági nyugdíj megállapítására került sor. A kedvezmény az öregségi nyugdíjhoz kötődik, azt a Tny. II. címében, az R. 14. § (9) bekezdése szabályozza. Ehhez képest a felperes részére megállapított rokkantsági, illetve baleseti rokkantsági nyugdíjhoz fűződő jogszabályokat a Tny. III. fejezete tartalmazza.

Mindezen indokokra figyelemmel helyes a munkaügyi bíróság döntése, ezért a Kúria a rendelkező rész szerint határozott.

Az alperes perköltség igényt nem terjesztett elő, ezért ezzel kapcsolatos döntést a Kúriának nem kellett hoznia [Pp. 78. § (2) bekezdés].

A per tárgyi illeték- és költségmentes, ezért a felmerült felülvizsgálati eljárás illetékét a Tny. 81. §-a szerint a magyar állam viseli.

Budapest, 2013. június 13.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Patassyné
dr. Dualszky Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hiteléül:

kúriai tisztviselő